



KØBENHAVNS KOMMUNE

Økonomiforvaltningen

Center for Økonomi

NOTAT

Til ØU

27-09-2013

Orientering om Beskæftigelsesministeriets svar vedr. muligheden for at videregive oplysninger til fagforeningerne samt fagforeningers adgang til uanmeldte kontrolbesøg

Sagsnr.
2013-0224824

Dokumentnr.
2013-0224824-1

Sagsbehandler
Monica Holm Jensen

Ved Borgerrepræsentationens møde den 6. juni 2013 stillede Enhedslisten følgende ændringsforslag til indstillingen om øget indsats mod social dumping:

"at Borgerrepræsentationen beder relevante myndigheder om vejledende udtalelse om, hvorvidt vi må videregive oplysninger til fagforeningerne samt give dem adgang til uanmeldte kontrolbesøg, som det er vedtaget i de to oprindelige medlemsforslag."

Økonomiforvaltningen har på foranledning af ændringsforslaget kontaktet Beskæftigelsesministeriet med henblik på at få en vejledende udtalelse om dels muligheden for at videregive oplysninger om konkrete kontraktforhold, herunder oplysninger om dokumentation for overholdelse af ILO nr. 94 til fagforeninger, og dels mulighederne for at give adgang til fagforeninger til uanmeldte kontrolbesøg.

Beskæftigelsesministeriet skriver i sit svar af 28. august 2013, at Beskæftigelsesministeriet alene kan udtale sig om spørgsmålet om uanmeldte kontrolbesøg og alene ud fra et *arbejdsretligt synspunkt*.

Ud fra et arbejdsretligt synspunkt vurderer Beskæftigelsesministeriet, at uanmeldte kontrolbesøg er en forholdsregel til sikring for overholdelse af en arbejdsklausul, som er relevant for en kommune at udføre. Beskæftigelsesministeriet skriver endvidere at ønsket om at give adgang til fagforeninger alene må ske ud fra ønsket om at arbejdsklausulen overholdes og ikke en varetagelse af fagforenings- og organisationsmæssige interesser. Beskæftigelsesministeriet anerkender, at der ved at overlade kontrollen til en fagforening kan være risiko for, at sidstnævnte interesser varetages. Ministeriet anbefaler derfor, at Københavns Kommune udstikker rammerne og fører kontrol med, at kontrolbesøgene ligger inden for rammerne Københavns Kommune har interesser i og ikke overlader fuldstændigt til fagforeningen at fastlægge kontrollen. Beskæftigelsesministeriets svar er vedlagt som bilag 1.

Spørgsmålet om kommunens muligheder for at videregive oplysninger til fagorganisationer, henviser Beskæftigelsesministeriet til Datatilsynet, da spørgsmålet ikke er underlagt lovgivning af arbejdsretlig karakter.

**Center for Økonomi,
afsnit 2**

Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1599 København V

Telefon
2045 2316

Mobil
2045 2316

E-mail
ZA5G@okf.kk.dk

EAN nummer
5798009800206

Økonomiforvaltningen har i forbindelse med arbejdet med medlemsforslagene om social dumping bedt Advokatfirmaet Horten om ud fra et *kommunalretligt perspektiv* at vurdere, hvorvidt Københavns Kommune kan videregive information til samt overlade kontrolenheden til en fagforening.

Horten skriver bl.a. i deres vurdering, at det følger af det tidligere Indenrigsministeriums udtalelse af 1. juli 1999, at en kommune efter de offentligretlige *retsgrundsætninger* og kommunalfuldmagtsreglerne ikke lovligt kan varetage fagforenings- og organisationsmæssige interesser.

Som det fremgår af bilag 6 til indstilling om øget indsats mod social dumping (2013-72660) vurderede Horten, at formålet med forslagene ikke kan opfattes anderledes at være varetagelse af sådanne for en kommune usårlige hensyn.

Da det er meget begrænset, hvad der står i den skrevne lovgivning, om kommuners mulighed for at varetage arbejdstagerrettigheder ved kontraktindgåelse, reguleres forholdet efter de uskrevne *retsgrundsætninger* (kommunalfuldmagtsregler). De nærmere rammer udledes af tilsynsmyndighedernes praksis på området. Udtalelsen fra 1999, som senere er gentaget af det daværende Økonomi- og Erhvervsministerium i 2003, antages for at være et grundlæggende rammevilkår for kommuners ageren.

Økonomiforvaltningen har på baggrund af Advokatfirmaet Horten og Beskæftigelsesministeriets udtalelse vurderet, at en vejledende udtalelse fra Datatilsynet ikke vil bidrage til en anden konklusion end den, Advokatfirmaet Horten er kommet frem til, og at risikoen for, at Københavns Kommune ved at inddrage fagforeninger på den foreslåede måde, vil komme til at varetage interesser som ikke er lovlige for en kommune at varetage. Københavns Kommune har i stedet i samarbejde med Dansk Byggeri, 3F/BAT-kartellet oprettet et formaliseret dialogforum, hvor overordnede forhold vedrørende social dumping kan drøftes parterne imellem.

I budgetaftalen for 2014 blev der afsat 5,0 mio. kr. årligt i drift i 2014-2017 bl.a. til oprettelse og drift af en ny kontrolenhed. Samtidig blev det besluttet, at der udarbejdes en sag til Økonomiudvalget om placering af kontrolenheden.

Bilag 1: Beskæftigelsesministeriets svar af 28. august 2013

28. august 2013

J.nr. 2013 - 6025

JAIC/AKL

Svar på spørgsmål i relation til anvendelse af arbejdsklausuler

Københavns Kommune har på baggrund af Borgerrepræsentationens ønske om at bede relevante myndigheder om en vejledende udtalelse om kommunens påtænkte model for anvendelse af arbejdsklausuler ved E-mail af 23. juli 2013 bedt Beskæftigelsesministeriet om at besvare visse konkrete spørgsmål. Spørgsmålene angår dels muligheden for at videregive oplysninger vedrørende kontraktforhold, herunder oplysninger om dokumentation for overholdelse af ILO Konvention nr. 94, til fagforeninger, og dels mulighederne for at give adgang til fagforeninger til uanmeldte kontrolbesøg.

For så vidt angår besvarelse af den førstnævnte form for spørgsmål vedrørende videregive af oplysninger til fagforeninger må Beskæftigelsesministeriet henvise til Datatilsynet. Der er ikke lovgivning af arbejdsretlig karakter, der regulerer sådanne spørgsmål, og ILO Konvention 94 ses heller ikke at indeholde specifikke bestemmelser herom.

Med hensyn til spørgsmålene om mulighederne for at give adgang til fagforeninger til uanmeldte kontrolbesøg bemærkes indledningsvis, at Beskæftigelsesministeriet ikke har forudsætninger for at tage stilling til mulighederne for at give fagforeninger adgang til uanmeldte kontrolbesøg ud fra et *kommunalretligt* synspunkt.

Det er skal overordnet bemærkes, at det under henvisning til ILO Konvention nr. 94 ud fra et *arbejdsretligt* synspunkt vurderes at være et hensyn, som en ordregiver kan varetage, hvis fagforeninger gives adgang til uanmeldte kontrolbesøg. Sådanne uanmeldte kontrolbesøg vurderes at være en forholdsregel til sikring af overholdelse af en arbejdsklausul i overensstemmelse med det i ILO Konvention nr. 94 anførte, og det forhold, at en fagforening forestår kontrollen, vurderes i øvrigt at være fuldt ud overensstemmende med den danske arbejdsmarkedsmode.

I forlængelse af ovenstående skal det understreges, at hvis Københavns Kommune under henvisning til ILO Konvention nr. 94 ønsker at give fagforeninger adgang til uanmeldte kontrolbesøg, skal kontrolbesøgene have til formål at sikre, at den arbejdsklausul, som kommunen har indsat i kontrakten, overholdes. Det skal således være kommunens interesse i, at arbejdsklausulen overholdes, der ligger til grund for kontrolbesøget, og ikke fagforenings- og organisationsmæssige interesser i bred forstand. Derfor vil kommunen næppe kunne overlade det fuldstændig til fagforeningen at fastlægge, hvordan sådanne kontrolbesøg, der foretages på vegne af kommunen, tilrettelægges: kommunen må – eventuelt i samarbejde med fagforeningen – udstikke rammerne for, hvordan kontrolbesøgene foregår, og føre tilsyn med, at kontrolbesøgene ligger inden for disse rammer.

Det er endvidere Beskæftigelsesministeriets vurdering, at det skal fremgå af den kontrakt, som indeholder arbejdsklausulen, at der kan ske uanmeldte kontrolbesøg for at sikre klausulens overholdelse, og hvem der kan forestå sådanne kontrolbesøg. Hvis der er tale om kommunale byggepladser/arbejdspladser, ses der ikke at være begrænsninger i kommunens adgang til at fastsætte, hvem der skal have adgang hertil, og til at skrive dette ind i en kontrakt (og fx i udbudsmateriale, der udarbejdes).

Afslutningsvis skal Beskæftigelsesministeriet bemærke, at ovenstående betragtninger alene skal ansues som vejledende, idet det vil bero på en konkret vurdering af de kontrolforanstaltninger, som faktisk anvendes, om disse ligger inden for rammerne af ILO Konvention nr. 94.